



|| ಅಥಃ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಚ್ಚರಿತೆ ||

ಅಧ್ಯಾಯ ಇಪ್ಪತ್ತು

- ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ || ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತೈ ನಮಃ ||
 ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ || ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಯೈ ನಮಃ ||
 ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಚಂದ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ || ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾಯ ನಮಃ ||
 ಓಂ ನಮೋ ಹೇ ಗುರು ಮಾನಸಸರಾ | ಪ್ರಸಾದ ವಾಕ್ಯ ಮುಕ್ತಾರಾ |
 ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತ ಮರಾಳನಿಕರಕೆ | ಚರಣದಲಿ ತಾಣ ನಿನ್ನಡೆಯಲ್ಲಿ || 1
- ಸದಾಶ್ರಯ ನೀ ಮಹಾಉದಾರ | ಪ್ರಸಾದವನ್ನೀಯುವೆ ಮುತ್ತಿನಾಹಾರ |
 ಕೊಟ್ಟು ನಿಜ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯ ಆಧಾರ | ಬರುಹೋಗುವ ಚಕ್ರದಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಿ || 2
- ಎಂಥದು ಆ ಸಾಯಿ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ | ದರ್ಶನದಿಂದಿಂಗುವದು ಸಂಸಾರ ಶ್ರಮ |
 ನಿಕಟವಾಸದಿಂದ ಭವ ಭ್ರಮ | ಕಳೆಯುವದು ಅವಿಶ್ರಮ ಸಹವಾಸದಿಂದ || 3
- ಮೂಲದಲಿ ಸಾಯಿ ನಿರಾಕಾರ | ಭಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆದ ಸಾಕಾರ |
 ಮಾಡಿ ಮಾಯಾ ನಟನೆಯ ಸ್ವೀಕಾರ | ಆಡಿದ ನಿಜದಲಿ ನಟನಂತೆ || 4
- ಮಧ್ಯಾನ್ತ ಆರತಿಯ ನಂತರ | ಬಂದು ಮಶೀದಿಯ ಅಂಚಿನ ಹತ್ತಿರ |
 ಮಹಾರಾಜರಾಗಿ ಕೃಪಾಕರ | ಉದಿ ಹಂಚುವರು ಭಕ್ತರಿಗೆ || 5
- ಇಂಥ ಸಾಯಿಯ ತಂದು ನೆನಪಿಗೆ | ಕ್ಷಣವೊಂದು ಹೋಗುವ ಶಿರಡಿಗೆ |
 ಮಧ್ಯಾನ್ತದ ಆರತಿ ಮುಗಿದಾಗ್ಗೆ | ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನೋಡುವಾ || 6
- ಪ್ರೇಮಳ ಭಕ್ತರಾದರೂ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ | ಸಮ ಚರಣಗಳಿಗಿತ್ತು ಅಪ್ಪಿಗೆ |
 ದೃಷ್ಟಿಯನಿರಿಸಿ ಮುಖದಡೆಗೆ | ಉದಿಯ ವೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮೀಯುವರು || 7
- ಬಾಬಾರೂ ತುಂಬಿ ಹಿಡಿದು ಮುಟ್ಟಿಗೆ | ಹಾಕುವರು ಭಕ್ತರ ಕೈಯೊಳಗೆ |
 ಹೆಬ್ಬೆರಳಿನಿಂದ ಹಚ್ಚುವರು ಹಣೆಗೆ | ಅಂತರಂಗದಿ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿ || 8
- “ಹೋಗು ಅಣ್ಣಾ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗು | ಹೋಗು ಅಣ್ಣಾ ಸುಗ್ರಾಸ ಊಟ ಮಾಡು ಹೋಗು |
 ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ” ಎಂದೆಲ್ಲರಿಗೂ | ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳುವರು || 9

ಅದೆಲ್ಲ ಈಗ ಸಿಗದಿದ್ದರೂ ನೋಡಲು | ಆ ಎಲ್ಲ ಸುಖ ಸಮಾರಂಭಗಳು |
ಆಯಾ ಸ್ಥಾನದಲಿ ಆಯಾ ಸಮಯದೊಳು | ದೃಢ ಧ್ಯಾನ ಬಲದಿಂದ ಕಾಣುವವು || 10

ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರ ಧ್ಯಾನ | ಅಂಗುಷ್ಟದಿಂದ ಮುಖದವರೆಗೆ ಅವಲೋಕನ |
ಮಾಡಿ ಅವರ ಅಡಿಗಳಿಗೆ ವಂದನ | ಕಥಾನುಸಂಧಾನವ ನಡೆಸುವಾ || 11

ಹಿಂದಿನಾಧ್ಯಾಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ | ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ ಶ್ರೋತೃಗಳಲಿ |
ಬಾಬಾ ಕೆಲಸದಾಳಿನ ಕೈಲಿ | ಶೃತಿಯ ಅರ್ಥವನು ಹೇಳಿಸುವರೆಂದು || 12

ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಭಾವಾರ್ಥ ಬೋಧಿನಿಯೆಂದು | ದಾಸಗಣೂ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರು ಗ್ರಂಥವನೊಂದು |
ಶಂಕೆ ಮೂಡಿದಾಗ ಸದ್ಗುರು ಚರಣಕೆ ಬಂದು | ಶಿರಡಿಯಲವರ ಮುಂದಿಟ್ಟರು || 13

ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರವನಿಗೆ | ನಿನ್ನ ಈ ಶಂಕೆಯ ನಿವಾರಣಗೆ |
ನೀನು ತಿರುಗಿ ಊರಿಗೆ ಹೋದಾಗ್ಯೆ | ಕಾಕಾರ ಕೆಲಸದಾಳು ಮಗಳೆನ್ನುವದ ಕೇಳಬೇಕು || 14

ಅದೇ ಈಗಿನ ಕಥಾನುಸಂಧಾನ | ಇನ್ನು ನಡೆಸುವಾ ಮುಂದೆ ಅವನ |
ಶ್ರೋತೃಗಳಾಗಿರಿ ದತ್ತಾವಧಾನ | ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳಿರಿದನ || 15

ತಿಳಿಯದೇ ಇದ್ದವರು ಸಂಸೃತವನು | ತಿಳಿಯರು ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷದದ ಅರ್ಥವನು |
ಆದಕೆ ಪದಪದಗಳಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಅದನು | ಓವಿರೂಪದಲಿ ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದು || 16

ಹೀಗೆ ಆಸ್ಥೆಯನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು | ಈಶಾವಾಸ್ಯ-ಭಾವಾರ್ಥ ಬೋಧಿನಿಯೆಂದು |
ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ ಸುಗಮ ಭಾಷೆಯಲೊಂದು | ಗ್ರಂಥವ ಗಣುದಾಸರು ಆರಂಭಿಸಿದರು || 17

ಗೂಢಾರ್ಥ ಪ್ರಚುರ ಈ ಉಪನಿಷದನ | ಭಾಷಾಂತರವಾಯಿತು ಪದ ಪ್ರಪದ |
ಆಗದೆ ಅಂತರ್ಗತ ಅರ್ಥಬೋಧ | ಆನಂದವಾಗದು ಮನಕೆ || 18

ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳ ಸಾರ | ಈ ಉಪನಿಷದ ಭಾಂಡಾರ |
ಹರಿಗುರು ಕೃಪೆ ಇಲ್ಲದಿರ | ಅತಿ ದುಸ್ತರವಿದು ಸಿಗಲು || 19

ಯಾರಿಗಾದರೂ ಎನಿಸಿದರೆ ನಾನಿರುವೆ ಜಾಣ | ನನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಮಾಡಿ ಪ್ರಯತ್ನ |
ಮಾಡುವೆ ಉಪನಿಷದದ ಆಕಲನ | ಯಥಾರ್ಥ ಪ್ರತಿಪಾದನವನು || 20

ಆದರೆ ಹಾಗೆಂದೂ ಆಗದು | ಗುರುಕೃಪೆಯಿರದೆ ಬಿಗಿ ಎನಿಸುವದು |
ಅದರ ಗುಪ್ತ ಪ್ರಮೇಯ ಕೈಗೆಟುಕದು | ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡೆಯುಂಟಾಗುವದು || 21

ಗುರುಪದದಿ ಯಾರ ಭಕ್ತಿ ಇರುವದು | ಅಂಥವನಿಗೆ ಏನೂ ಕಷ್ಟವೆನಿಸದು |
ಅವನ ದೃಷ್ಟಿಯ ಎದುರು ನಿಲ್ಲುವದು | ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೇ ಆಗೂಢಾರ್ಥ ಬಂದು || 22

ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರ | ಜನ್ಮ ಮರಣಗಳ ಬಿಡಿಸುವ ಶಸ್ತ್ರ |
ನಿರಭಿಮಾನ ನಿಃಸಂಗರಿರಲು ಮಾತ್ರ | ಅವರು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಸತ್ತಾತ್ರರು || 23

ಅಂಥವರ ಸಂಗ ಹಿಡಿಯಲು | ಅರ್ಥಬೋಧವಾಗುವದು ಕ್ಷಣದೊಳು |
ಬುದ್ಧಿಯು ಪ್ರತಿಬದ್ಧತೆ ಕಳೆಯುವದು | ಗೂಡಾರ್ಥ ವಿಶದವಾಗುವದು || 24
ಈಶಾವಾಸ್ಯವನು ಪ್ರಾಕೃತಕ್ಕೆ ತರಲು | ದಾಸಗಣೂರದೂ ಇದೇ ಅವಸ್ಥೆಯಾಗಲು |
ಆದರೂ ಸಾಯಿನಾಥ ಕೃಪೆ ದೊರೆಯಲು | ದುರ್ಗಮವೆಲ್ಲ ಸುಗಮವಾಯಿತು || 25

ಗೀರ್ವಾಣ ಭಾಷೆಯ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನವಿದ್ದರೂ | ಕೂಡ ಆಚಾರ್ಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು |
ಸಾಯಿ ಚರಣಗಳ ವಂದಿಸಿದರು | ಬಳಿಕ ಓವೀ ಲೇಖನ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು || 26

ಗಣುದಾಸವಾಣಿ ದುಗ್ಧಧಾರೆ | ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಯಿ ಪ್ರಸಾದದ ಸಕ್ಕರೆ |
ಅಲ್ಲಿಯ ಮಾಧುರ್ಯ ಪರಂಪರೆ | ಕ್ಷಣವೊಂದು ಕೇಳಿರಿ ಶ್ರೋತೃಗಳೇ || 27

ಈ ಭಾವಾರ್ಥ ಬೋಧನಿಯ ದಿಗ್ಧರ್ಶನ | ಒಳಮಾತನರಿಯಲು ಮಾಡಿ ಮೂಲಾವಲೋಕನ |
ಈ ನನ್ನ ಕಥೆಯ ಅನುಸಂಧಾನ | ಇರುವುದದ ಕೇಳಿರಿ || 28

ತನ್ನ ಭಕ್ತನು ಗ್ರಂಥಾವಲೋಕನ ಮಾಡುತ್ತಿರಲು | ನಡುವೆ ಅರ್ಥವಾಗದಂಥ ಮಾತುಗಳು |
ಮಹಾರಾಜರು ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವರು ಅವು ಬರಲು | ಮಾತನಾಡದಲೇ ಹೇಗೆಂದು || 29

ಈ ಕಥೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂಬದನು | ಶ್ರೋತೃಗಳು ತಿಳಿಯಲಿ ಇದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವನು |
ಎಂಬ ನನ್ನ ಮನೋಗತವಿರುವದನು | ತಿಳಿದು ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟಾಲಿಸಿರಿ || 30

ಓವೀಬದ್ಧ ಟೀಕೆಯ ಬರೆದೆ | ವಿದ್ವಜ್ಜನರಿಗೂ ಅದು ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿದೆ |
ಗಣೂದಾಸರ ಮನೀಷೆ ಪೂರೈಸಿದೆ | ಆದರೂ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಉಳಿದಿದೆ || 31

ಇಟ್ಟಿನದನು ಪಂಡಿತ ಜನರೆದುರಿಗೆ | ಬಹಳ ಊಹಾಪೋಹಗಳು ನಡೆಯಲಾಗೆ |
ಆದರೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಹಾಗೆ | ಆ ಶಂಕೆಯ ನಿರ್ಧಾರವು || 32

ಇಷ್ಟರಲಿ ಏನೋ ಕಾರಣ ಒದಗಿತು | ಅದರಿಂದ ದಾಸಗಣೂ ಶಿರಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು |
ಆ ಶಂಕೆಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವದಿತ್ತು | ಸಹಜದಲೆ ಒದಗಿತಾಗ || 33

ಸಾಯಿ ದರ್ಶನಕೆ ಹೋದರು | ಚರಣದಲಿ ಹಣೆ ಇಟ್ಟರು |
ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮನ ಮಾಡಿದರು | ಸುಖ ಸಂಪನ್ನರಾದರು || 34

ಸಂತ ಕೃಪೆಯ ಅವಲೋಕನ | ಸಂತ ಮುಖದ ಮಧುರ ವಚನ |
ಸಂತರ ಆ ಸುಹಾಸ್ಯವದನ | ಕೃತ ಕಲ್ಯಾಣ ಭಕ್ತಗಣ || 35

ಕೇವಲ ಸಂತರ ದರ್ಶನ | ಮಾಡುವದೆಲ್ಲ ದೋಷಗಳ ಕ್ಷಾಲನ |
ಯಾರಿಗವರ ನಿತ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನ | ಅವರ ಪುಣ್ಯವನೇನೆನಬೇಕು || 36

ಏನು ಗಣೂ ಎಲ್ಲಿಂದ ಆಗಮನ | ಬಾಬಾ ಕೇಳಿದರು ವರ್ತಮಾನ |
ಎಲ್ಲವೂ ಕುಶಲ ಸಮಾಧಾನ | ಚಿತ್ತವು ಪ್ರಸನ್ನವಿರುವದನು || 37

ಗಣುದಾಸರು ನುಡಿದರಾಗ | ನಿಮ್ಮ ಕೃಪಾಭಿತ್ತವಿರುವಾಗ |
ಖಿನ್ನವೇಕಾದೀತೆನ್ನಂತರಂಗ | ಆನಂದ ನಿರ್ಭರನಾಗಿರುವೆ || 38

ತಾವು ಇದನೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ | ಆದರೂ ಲೋಕೋಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ |
ಆದರೂ ನೀವೇಕೆ ಕುಶಲ ವೃತ್ತವ ಕೇಳುತ್ತಿರುವಿರಿ | ನಾನೂ ಅದನು ಬಲ್ಲೆನು || 39

ನೀವೇ ನನ್ನಿಂದ ಆರಂಭ ಮಾಡಿಸಿದಿರಿ | ಅದಕೊಂದು ಆಕಾರವನೂ ಕೊಟ್ಟಿರಿ |
ಆದರೆ ನಡುವೆಯೇ ಒಂದು ಗೂಟ ಜಡಿದಿರಿ | ಯಾರಿಂದಲೂ ಅದು ಬಿಡಿಸಲಾಗದು || 40

ಹೀಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತು ನಡೆಯಿತು | ಗಣುದಾಸರಿಂದ ಬಾಬಾರ ಪಾದ ಸಂವಾಹನೆ ನಡೆದಿತ್ತು |
ಈಶಾವಾಸ್ಯ-ಭಾವಾರ್ಥಬೋಧನ ಕುರಿತು | ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು || 41

ಈಶಾವಾಸ್ಯ-ಭಾವಾರ್ಥ ಬೋಧನಿಯದು | ಬರೆಯುವಾಗ ನಡುವೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುವದು |
ಶಂಕೆ ಕುಶಂಕೆಗಳು ಮನದಲಿ ಬಂದು | ತಾವು ಅವುಗಳ ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು || 42

ಸಾಧ್ಯಂತವಾಗಿ ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನು | ಬಾಬಾರ ಎದುರು ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದನು |
ಬಿಡಿಸಲಾಗದ ಆ ಆಶಂಕೆಯನು | ಬಾಬಾರ ಮುಂದಿಟ್ಟನು || 43

ಸಾಯಿನಾಥರಿಗೆ ಗಣುದಾಸ ವಿನಂತಿಸಿದ | ಈ ಈಶಾವಾಸ್ಯದ ಕಥೆಯಿಂದ |
ನನ್ನ ಪರಿಶ್ರಮವೆಲ್ಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವದ | ತಾವು ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವಿರಿ || 44

ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಅಶಂಕೆ ದೂರಾಗದು | ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಗ್ರಂಥದ ಅರ್ಥವಾಗದು |
ಮಹಾರಾಜರು ಆಶೀರ್ವಚನವ ನುಡಿದು | ಪ್ರಸನ್ನ ಮನನಾಗಿರೆಂದರು || 45

“ಏನಿರುವುದಿದರಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ | ನೀನು ನಿನ್ನ ಊರಿಗೆ ತಿರುಗಿ ಹೋಗಿ |
ನೋಡು ಕಾಕಾನ ಮನೆಯ ಕೆಲಸದ ಹುಡುಗಿ | ನಿನ್ನ ಶಂಕೆಯ ನಿವಾರಿಸುವಳು” || 46

ಕಾಕಾ ಎಂದರೆ ಭಾವೂ ಸಾಹೇಬ ದೀಕ್ಷಿತರು | ಬಾಬಾರ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೇಮಳ ಭಕ್ತರು |
ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನಗಳಿಂದ ಅವರು | ಗುರು ಸೇವಾ ನಿರತರು ಯಾವಾಗಲೂ || 47

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮುಂಬಯಿ ನಗರದಲ್ಲಿ | ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲಿ |
ಪಾರಲೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ | ಹರಿಭಾವೂ ಇರುವರು || 48

ನಿಜವಾಗಿ ಅವರ ಹೆಸರು ಹರಿ ಎಂದು | ಮನೆಯಲಿ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದು |
ಜನರೆಲ್ಲ ಭಾವೂ ಸಾಹೇಬ ಅನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು | ಬಾಬಾ ಮಾತ್ರ ಮೂರನೆಯದನೇ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು || 49

ಮಹಾಜನಿಯವರಿಗೆ ಬಡೆ ಕಾಕಾ | ನಿಮೋಣಕರರಿಗೆ ಮುದುಕ ಕಾಕಾ |
ಭಾವೂ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಕುಂಟ ಕಾಕಾ | ಬಂಟ್ವಾ ಕಾಕಾ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು || 50

ತಾಯಿ ತಂದೆ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರೊಂದು | ನಕ್ಷತ್ರಾನುಸಾರ ಬರುವ ಹೆಸರೊಂದು |
ಅಡ್ಡ ಹೆಸರನಿಟ್ಟು ಕರೆಯುವದು ಮತ್ತೊಂದು | ಹೀಗನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿರುವವು || 51

ಮಹಾರಾಜನಿಡುವ ಹೆಸರು ಬೇರೆಯಿರುವದು | ಆ ಮೇಲೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಅದೆ ನಡೆಯುವದು |
ಅದೇ ಬಿರುದಾವಳಿ ಎನಬಹುದು | ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಕರೆದುದು || 52

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಭಿಕ್ಷು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಕಾಕಾ ಎಂದು | ಬಾಬಾ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಾ ಹೊಡೆದುದು |
ಅದನ್ನೇ ಶಿರಡಿಯ ಜನ ಕರೆಯುವದು | ಅದರಿಂದ ಕಾಕಾ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು || 53

ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು ಗಣುದಾಸರಿಗೆ | ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸಿತು ಉಳಿದೆಲ್ಲರಿಗೆ |
ಕಾಕಾರ ಕೆಲಸದವಳು ಹೇಳುವಳು ಹೇಗೆ | ಇದರ ಅರ್ಥದ ಬಗೆ ಏನು || 54

ಆಳೆಂದರವಳು ಆಳೇ | ಅವಳೇನು ಅಂಥ ಕಲಿತವಳೇ |
ಅಥವಾ ಅಂಥ ವಿಚಕ್ಷಣಳೇ | ವಿಲಕ್ಷಣವೆಲ್ಲರಿಗೆನಿಸಿತು || 55

ಶ್ರುತಿಯ ಅರ್ಥ ವ್ಯತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲಿ | ಆ ಕೆಲಸದಾಳಿನ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಿ |
ಮಹಾರಾಜರು ನುಡಿವರು ವಿನೋದದಲ್ಲಿ | ಜನ ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರು || 56

ಮಹಾರಾಜರು ವಿನೋದ ಮಾಡುವರು | ಎಂದೇ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದರು |
ಆದರೆ ಬಾಬಾ ವಿನೋದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದರೂ | ದಾಸಗಣುವಿಗೆ ಅದು ಸತ್ಯವೇ ಎನಿಸುವದು || 57

ಕೇಳಿ ಸಾಯಿಯ ಈ ಮಾತು | ಸಹಜದಲಿ ನುಡಿದಿರುವರೆನಿಸಿತು |
ಜನರ ನೋಟಕೆ ಹಾಗೆನಿಸಿತು | ದಾಸಗಣೂರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸತ್ಯವೇ || 58

ಸಾಯಿ ಸಹಜ ಮಾತಾಡಿದ್ದು | ಆದರೂ ಆ ಮಾತನಲಿ ಲೀಲೆ ಅಡಗಿದ್ದು |
ಯಾವಾಗಲೂ ಅದನು ನೋಡಲೆಂದು | ಜನರು ಆತುರರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು || 59

ಅದು ವಿನೋದದ ನುಡಿ ಇದ್ದಿತು ಇಲ್ಲವೇ ಇರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ | ಮಾತ್ರ ಅದು ಎಂದೆಂದೂ ನಿಷ್ಕಾರಣವಲ್ಲ |
ಬಾಬಾ ಆಡಿದ ಒಂದೊಂದು ಅಕ್ಷರಗಳಿಗಿಲ್ಲ | ಅರ್ಥದ ಗಣಿಯೇ ಇರುವದು || 60

ಬಾಬಾ ಏನೇ ನುಡಿದರದು | ಮಾತಲ್ಲ ಬ್ರಹ್ಮಲಿಖಿತವದು |
ಒಂದಕ್ಷರವೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದು | ಸಮಯಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸುವದು || 61

ದಾಸಗಣೂರ ದೃಢ ಭಾವನೆ ಇದು | ಏನೇ ಇರಲಿ ಬೇರೆಯವರದು |
ಯಾರದು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿಷ್ಠೆ ಇರುವದು | ಫಲವೂ ಅದರಂತೆಯೇ ಅದಕೆ || 62

ಭಾವನೆ ಇದ್ದಂತೆ ಫಲ | ವಿಶ್ವಾಸವಿದ್ದಂತೆ ಬಲ |
ಅಂತಃಕರಣವಿರಲು ಪ್ರೇಮಳ | ಬೋಧವೂ ಅಂತೆಯೇ ನಿರ್ಮಲ || 63

ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗವ ಶಿರೋಮಣಿ | ಸುಳ್ಳಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅವನ ವಾಣಿ |
ನಿಜ ಭಕ್ತೇಚ್ಛೆಯ ಪೂರೈಸುವನೀ | ಬಿರುದು ಚರಣದಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ || 64

ಗುರು ವಚನವಲ್ಲ ಅನ್ಯಥಾ | ಮನವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿರೀ ಕಥಾ |
ಕಳೆವುದೆಲ್ಲ ಭವ ವ್ಯಥಾ | ಸಾಧನ ಮಾರ್ಗವ ಹೊಂದುವಿರಿ || 65

ಗಣುದಾಸರು ತಿರುಗಿ ಪಾರಲೆ ಗ್ರಾಮಕೆ ಬಂದರು | ಅಲ್ಲಿ ಕಾಕಾ ಸಾಹೇಬ ದೀಕ್ಷಿತರ ಮನೆಗೆ ಹೋದರು |
ಕಾಕಾರ ಮನೆಯಾಳಿನ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ಕಂಠಿತರಾಗಿದ್ದರು | ಅವಳು ಹೇಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವಳು ನೋಡಲು || 66

ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ ಬೆಳಿಗನ ಜಾವದಲಿ | ಗಣೂ ದಾಸರಿದ್ದರು ಇನ್ನೂ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ |
ಬೆಳಗಿನ ನಿದ್ರೆಯ ಆನಂದದಲ್ಲಿ | ಆಗೊಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ (ಚಮತ್ಕಾರ) ನಡೆಯಿತು || 67

ಯಾವಳೋ ಒಬ್ಬ ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಹುಡುಗಿ | ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು ಸುಸ್ವರವಾಗಿ |
ಆ ಮಧುರಗಾನ ಲಹರಿಯು ಹೋಗಿ | ಗಣೂದಾಸರ ಅಂತರಕೆ ತಾಗಿತು || 68

ದೀರ್ಘ ಆಲಾಪನೆಯುಳ್ಳ ಆ ಗಾನ | ಅದರ ಮಂಜುಳ ಪದ ಬಂಧನ |
ಕೇಳಿ ತಲ್ಲಿನವಾಯಿತು ಮನ | ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ಕೇಳತೊಡಗಿದರು || 69

ಸಂಪೂರ್ಣ ಎಚ್ಚರಾಯಿತು | ಗೀತಾರ್ಥ ಬೋಧದಲಿ ಲಕ್ಷ ತೊಡಗಿತು |
ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳುತ ನಿಂತು | ಅಂತರಂಗದಿ ಪ್ರಸನ್ನರಾದರು || 70

ಎಂದರು ಇವಳಿರುವಳು ಯಾರ ಮಗಳು | ಹಾಡುತ್ತಿರುವಳು ಗಂಭೀರ ಮತ್ತು ಸುಸ್ವರದಲಿ |
ಆ ಈಶಾವಾಸ್ಯದ ದೊಡ್ಡ ಒಗಟನು ಕ್ಷಣದಲಿ | ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿದಳು || 71

ಇವಳೇ ಇರಬೇಕು ಆ ಕೆಲಸದವಳು | ನೋಡಬೇಕು ಯಾರಿರುವಳಿವಳು |
ತನ್ನ ಅಸಂಸ್ಕೃತ ವಾಣಿಯೊಳು | ಶೃತ್ಯರ್ಥವ ಗುರುತಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಳು || 72

ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಾಗಿ | ನಿಜದಲಿ ಅವಳು ಒಕ್ಕಲಗಿತ್ತಿಯ ಹುಡುಗಿ |
ಕಾಕಾರ ಬಚ್ಚಲಲ್ಲಿ ತಲೆ ಬಾಗಿ | ಪಾತ್ರಗಳ ಉಜ್ಜುತಿದ್ದಳು || 73

ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಂತು | ಹಿಂದೆ ದೀಕ್ಷಿತರ ಮನೆಯಾಳೊಂದಿತ್ತು |
ಆ ಆಳಿನ ಹೆಸರು ನಾಮ್ಯಾ ಎಂದಿತ್ತು | ಇವಳವನ ತಂಗಿಯೆಂದು || 74

ಇವಳೇ ಆ ಕಾಕಾರ ಕೆಲಸದವಳು | ಹಾಡಿನಲಿ ಶಂಕೆಯ ನಿವಾರಿಸಿದಳು |
ವೇದ ನುಡಿಸಿದರು ಕೋಣನ ಮುಖದೊಳು | ಸಂತರು ಏನು ತಾನೇ ಮಾಡಲಾರರು || 75

ಹೀಗೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಗಾನ | ಅದರಿಂದಾಯಿತು ದಾಸಗಣೂರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ |
ಬಾಬಾರ ವಿನೋದದ್ದು ಮಹಿಮಾನ | ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದು ಬಂದಿತು || 76

ಕೆಲವರೆನ್ನುವರು ಗಣೂದಾಸರು | ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು |
ಆಗ ಈ ಹಾಡು ಕೇಳಿದರು | ಕಾಕಾರ ದೇವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದು || 77

ಅದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯಿತೋ ನಡೆದಿರಬಹುದು | ತಾತ್ಪರ್ಯಾರ್ಥ ಒಂದೇ ಇರುವುದು |
ಮಹಾರಾಜರು ನಿಜಭಕ್ತರಿಗೆ ಕಲಿಸುವರು ಹೇಗೆಂದು | ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲಿದ ತಿಳಿಯಬೇಕು || 78

“ಇದ್ದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೆನ್ನನು ಕೇಳಬೇಕು | ಸುಮ್ಮನೇ ಅತ್ತಿತ್ತ ಏಕಲಿಯಬೇಕು |
ಇಷ್ಟೊಂದು ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನಲ್ಲಿರಬೇಕು | ನಾನೇ ನಿಮ್ಮಭೀಷ್ಟವ ಪೂರೈಸುವನೆಂದು || 79

ನಾನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ತುಂಬಿರುವೆನು | ಒಂದಿಷ್ಟು ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನನು |
ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ನಾ ಪ್ರಕಟನಾಗುವೆನು | ಭಕ್ತರ ಭಾವವನು ಕಂಡು” || 80

ಆ ಮಗು ಕೇವಲ ಎಂಟು ವರ್ಷದ್ದು | ನಡುವಿರೊಂದುಡಲು ಬಟ್ಟೆ ಹಳೆಯದು |
ಆದರೆ ಅವಳು ಹಾಡಿನಲಿ ಹಾಡಿದುದು | ಅಂದವಾದ ಸೀರೆಯ ಬಡಿವಾರ || 81

ಏನು ಆ ಸೀರೆಯ ತುಂಬ ಜರಿ | ಅದರ ಅಂಚಿನಲೇನು ಕುಸುರಿ |
ಅದರ ಸೆರಗಿನ ಅಂದವೇನೆಂದೀರಿ | ಈ ಹಾಡು ಹಾಡುವದರಲ್ಲಿ ಗುಂಗಾಗಿದ್ದಳು || 82

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟಕ್ಕಿರದು | ಮೈ ತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ ಇರದು |
ಆದರೂ ಯಾರದೋ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳ ಸೀರೆ ಕಂಡು | ಹರ್ಷ ನಿರ್ಭರಳಾಗಿದ್ದಳವಳು || 83

ನೋಡಿ ಅವಳ ದೈನ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ | ಮತ್ತು ಮನದ ಸಂತುಷ್ಟ ವೃತ್ತಿ |
ಗಣೂದಾಸರಿಗೆ ದಯೆ ಹುಟ್ಟಿ | ಮೋರೇಶ್ವರರಿಗೆ ನುಡಿದರಿಂತು || 84

ಅವಳ ಮೈ ತುಂಬ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದ್ದು ನೋಡಿ | ಅವಳಿಗೊಂದು ಸೀರೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ |
ಮುಟ್ಟುವದದು ದೇವರ ಅಡಿ | ಪುಣ್ಯವೂ ಲಭಿಸುವದದರಿಂದ || 85

ಮೋರೇಶ್ವರರು ಮೊದಲೇ ಕೃಪಾ ಮೂರ್ತಿಗಳು | ಮೇಲೆ ಗಣೂದಾಸರ ವಿನಂತಿ ಕೇಳಲು |
ಸೀರೆಯನೊಂದು ತಂದು ಬಲು | ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ಆ ಬಾಲಕಿಗೆ ಇತ್ತರು || 86

ನಿತ್ಯದಲೂ ತಿನ್ನುವರು ಕದನ್ನ | ಅಂಥವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಪಂಚ ಪಕ್ವಾನ್ನ |
ಹಾಗೇ ಆ ಮಗು ಸುಪ್ರಸನ್ನ | ಆದಳು ಆ ಸೀರೆಯ ಕಂಡು || 87

- ಮರುದಿನ ಉಟ್ಟು ಆ ಸೀರೆ | ಗೆಳತಿಯರೊಡನಾಡಿದಳು ಬಗಾಟಬಗರಿ |
ಕಂಡಳು ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಸುಂದರಿ | ಸೀರೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು || 88
- ಅದೇ ಮತ್ತೆ ಅದರ ಮರುದಿನ | ಗಂಟಿನಲಿಟ್ಟು ಆ ಸೀರೆಯನ |
ಹಳೆಯ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನೇ ಮೊದಲಿನ | ತೊಟ್ಟರೂ ಅವಳು ಅಸಂತುಷ್ಟೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ || 89
- ಅವಳದನು ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟಳು, ಉಡಲಿಲ್ಲ | ಆದರೂ ಹಿಂದಿನ ಅವಳ ದೈನ್ಯತೆಯಿಲ್ಲ |
ಗಣೂದಾಸರಿಗೆನಿಸಿತು ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ | ಭಾವನೆಯ ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದಾಗಿ || 90
- ಹೊಸ ಸೀರೆಯನು ಮನೆಯಲಿಟ್ಟು | ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅವಳು ಹಳೆಯದನುಟ್ಟು |
ಆದರೂ ಇರಲಿಲ್ಲವಳು ಖಿನ್ನಳೆಷ್ಟೂ | ಕೊರತೆಯೇ ಅವಳಿಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂಬಂತೆ || 91
- ಅಸಮರ್ಥೆಯೆಂದು ಹರಕು ಉಡುವುದು | ಸಮರ್ಥರಿದ್ದು ಹಾಗೇ ಇರುವುದು |
ಇದಕೆನ್ನುವರು ದೈನ್ಯವನು ಸಂಪನ್ನತೆಯಿಂದ ಮೆರೆಯುವುದು | ಭಾವನೆ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸುಖದುಃಖಗಳು || 92
- ಇದೇ ಒಗಟ ಗಣೂದಾಸರಿಗಿತ್ತು | ಈ ರೀತಿ ಅದರ ಪರಿಹಾರವಾಯಿತು |
ಈಶಾವಾಸ್ಯದ ಮರ್ಮ ಹೊಳೆಯಿತು | ಅಲ್ಲಿಯೇ ಆಯಿತು ಅರ್ಥಬೋಧ || 93
- ಈಶ್ವರನಿಂದಲೇ ಆಚ್ಛಾದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಲ್ಲ | ಈ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲ |
ಅಲ್ಲಿ ಅವನಿಲ್ಲದ ತಾಣವಿಲ್ಲ | ಯಾರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿದೆ || 94
- ಅದೂ ಪೂರ್ಣ ಇದೂ ಪೂರ್ಣ | ಪೂರ್ಣದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿದೆ ಪೂರ್ಣ |
ಈ ಪೂರ್ಣದಿಂದ ಕಳೆಯಲು ಪೂರ್ಣ | ಪೂರ್ಣವೇ ಮತ್ತೆ ಉಳಿಯುವುದು || 95
- ಹುಡುಗಿಯ ದೈನ್ಯವೂ ಈಶ್ವರನ ಅಂಶ | ಅವಳುಟ್ಟ ಹರಕೂ ಅದರದೇ ಅಂಶ |
ದಾತಾ, ದೇಯ, ದಾನ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅಶೇಷ | ಈಶನೊಬ್ಬನಿಂದಲೇ ತುಂಬಿರುವುದು || 96
- 'ನಾ ನನ್ನದೆಂಬದನು' ಪೂರ್ಣ ಬಿಡಬೇಕು | ನಿರಭಿಮಾನತ್ವದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕು |
ತ್ಯಾಗಪೂರ್ವಕ ಭೋಗ ಭೋಗಿಸಬೇಕು | ಏನನ್ನೂ ಬಯಸಬಾರದು || 97
- ಬಾಬಾರ ಅಮೋಘವಾಣಿ ಇದು | ಅನೇಕರಿಗೆ ಪ್ರಚೀತಿ ಬಂದಿದೆ ಇದರದು |
ಇಡೀ ಜೀವನವೆಲ್ಲ ಶಿರಡಿಯ ಬಿಡದಿದ್ದು | ಜನ ವಿಜನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು || 98
- ಯಾರಿಗೆ ಮಚ್ಚೀಂದ್ರಗಡದಲ್ಲಿ | ಯಾರು ಯಾವುದೇ ಶಹರದಲ್ಲಿರಲಿ |
ಕೊಲ್ಹಾಪುರ, ಸೋಲಾಪುರ ರಾಮೇಶ್ವರವಿರಲಿ | ಇಚ್ಛಾ ಮಾತ್ರದಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು || 99
- ಕೆಲವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಬಾಹ್ಯವೇಷದಲಿ | ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಾಗೃತಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಪ್ನ ವಿಶೇಷದಲ್ಲಿ |
ದರ್ಶನವೀಯುವರು ದಿನ ರಾತ್ರಿಗಳಲಿ | ಇವನ ಕಾಮನೆಗಳ ಪೂರೈಸುವರು || 100

ಇಂಥ ಅನುಭವಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ | ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಲಾದೀತು ಅವುಗಳನೆಲ್ಲ |
ಇರಲು ಶಿರಡಿಯೇ ಅವರ ವಾಸಸ್ಥಳ | ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಪ್ರಸ್ಥಾನವೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ || 101

ಆ ಹುಡುಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರು ಒಂದು | ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ತ ಕೆಲಸದಾಳು ಅದು |
ಜರಿ ಸೀರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವಳು ಹಾಡಿದುದು | ಸಹಜ ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದದ್ದು || 102
ಶಂಕೆಯನೊಂದು ಬಾಬಾರಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕು | ಅದನು ಈ ಆಳು ಮಗು ಪರಿಹರಿಬೇಕು |
ಅದು ಅವಳು ಕಾಕಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು | ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಮಾಯೆಯಂತಲ್ಲವೇ || 103

ಈ ಆಳು ಅಲ್ಲಿರುವಳೆಂಬುದು ಮೊದಲಿಗೆ | ಬಾಬಾರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬೇಕು ಹೇಗೆ |
ಅವಳೂ ಮುಂದೆ ಈ ಹಾಡು ಹಾಡುವಳು ಹೀಗೆ | ಅದರಿಂದ ಶೃತ್ಯರ್ಥಭೋದನವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ || 104

ಆದರೂ ನಡೆದದ್ದಂತೂ ನಿಜ ಇದು | ಗಣೂದಾಸರಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುವದು |
ನಿರಸನವಾಯಿತು ಆ ಶಂಕೆಯದು | ಈಶಾವಾಸ್ಯವು ಅರ್ಥವಾಯಿತು || 105

ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಶಂಕೆ | ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನ (ಖಟಪಟಿ) ಮಾಡಬೇಕೇಕೆದಕೆ |
ತಾವೇ ಅದನು ಹೇಳಿ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೇಕೆ | ಆ ಶಂಕೆಯನಲ್ಲೇ ಕಳೆಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು || 106

ಅಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಕೆಲಸವನು | ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವರ ಮಹಿಮಾನ |
ಜೊತೆಗೆ ದೇವರು ಆ ಮಗುವಿಗೂ ಇತ್ತ ಆಚ್ಛಾದನ | ಬಾಬಾರು ಇದನು ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದರು || 107

ಆತ್ಮದ ಯಥಾತ್ಮತೆಯ ನಿರೂಪಣ | ಇದೇ ಎಲ್ಲ ಉಪನಿಷದಗಳ ಪರ್ಯವಸಾನ |
ಇದೇ ಮೋಕ್ಷ ಧರ್ಮದ ನಿಷ್ಕರ್ಷಣ | ಗೀತಾರ್ಥದ ಪ್ರವಚನವೂ ಇದೇ || 108

ಪ್ರಾಣಿಯು ಭಿನ್ನ ಆತ್ಮವು ಅಭಿನ್ನ | ಆತ್ಮವು ಕೃತ್ವ ಭೋಕ್ತೃತ್ವ ಹೀನ |
ಅದು ಅಶುದ್ಧ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯಗಳಿಗಲ್ಲಾ ಧೀನ | ಕರ್ಮಾಚರಣವೂ ಅದಕಿಲ್ಲ || 109

ನಾ ಜಾತಿಯಿಂದ ಉಚ್ಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ | ಉಳಿದವರು ನನಗಿಂತ ನೀಚವರ್ಣ |
ಇರುವತನಕ ಈ ಭೇದ ಜ್ಞಾನ | ಕರ್ಮಾಚರಣೆ ಅವಶ್ಯಕ || 110

ನಾನು ಅಶರೀರಿ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ | ನನಗಿಂತ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತೊಬ್ಬ |
ಎಲ್ಲರಲೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿದೆ ನಾನೊಬ್ಬ | ಸ್ವರೂಪೋನ್ಮುಖ ಈ ಜ್ಞಾನ || 111

ಈ ಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಚ್ಯುತ | ಇಂಥ ಈ ಜೀವಾತ್ಮನು ಪೂರ್ವವತ |
ಎಂದಾದರೂ ಸ್ವಸ್ವರೂಪದತ್ತ | ಮುಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದೇ ಧ್ಯೇಯ || 112

ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತ | ಈ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಇದೇ ಸಿದ್ಧಾಂತ |
ಇದೇ ಅಂತಿಮ ಸಾಧ್ಯವು ನಿಶ್ಚಿತ | ಚ್ಯುತನಿಗೆ ಅಚ್ಯುತ ಪದ ಪ್ರಾಪ್ತಿ || 113

'ಸಮಃಸವೇಷು ಭೂತೇಷು' ಎಂಬದು | ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ವಿಶೇಷವು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರದು |
ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಭೂತಾತ್ಮನಿಗೆಂದೂ | ಹೃಷಿಕೇಶ ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಾರದು || 114

ವಿಹಿತ ಕರ್ಮಗಳಿಂದ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧ | ಆದಾಗ ಆಗುವದು ಅಭೇದ ಬೋಧ |
ಶೋಕ ಮೋಹಾದಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿರುದ್ಧ | ಪ್ರಕಟವಾಗುವದಾಗ ಸಿದ್ಧ ಜ್ಞಾನ || 115

ಸಚರಾಚರವಾಗಿ ಅಖಿಲ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯವನು | ಯಾವ ಪರಮೇಶ್ವರನು ಆಚ್ಛಾದಿಸಿರುವನು |
ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ನಿಷ್ಕಲ ಪರಾತ್ಪರನವನು | ಅಶರೀರ ಮತ್ತು ಸದಾತ್ಮಕ || 116

ನಾಮರೂಪಾತ್ಮಕವಾದ ಈ ವಿಶ್ವವನ್ನು | ಸಬಾಹ್ಯ ಆಚ್ಛಾದಿಸಿಹನೀ ಈಶನು |
ಅವನು ಅಶೇಷವಾಗಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ತುಂಬಿರುವನು | ನಿರ್ವಿಶೇಷ ರೂಪದಿಂದ || 117

ವಸ್ತುತಃ ಇರುವನವನು ನಿರಾಕಾರ | ಮಾಯಾಗುಣದಿಂದ ಎನಿಸುವನು ಸಾಕಾರ |
ಕಾಮುಕನ ಬೆನ್ನು ಹತ್ತಿದೆ ಈ ಸಂಸಾರ | ಅದೇ ನಿಷ್ಕಾಮನಿಗೆ ಅಸಾರ || 118

ಯತ್ಕಿಂಚಿತ್ ಭೂತ ಭೌತಿಕ ಜಗತ್ತಿದು | ಚೇತನಾಚೇತನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವದು |
ಈಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಅದ್ವಿತೀಯನೆಂದು | ನಿಃಶಂಕ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು || 119

ಜಗದ್ಭುದ್ಧಿಯ ವಿವೇಕವಿದು | ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗದಿರದು |
ಆದರೂ ಈ ಧನಹಿರಣ್ಯಾದಿಗಳದು | ಅಭಿಲಾಷೆಯ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬಾರದು || 120

ನಮ್ಮಿಂದಾಗದಿರೆ ಇದು | ತಿಳಿಯಬೇಕು ಕರ್ಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ತಾವಿರುವದು |
ಕರ್ಮವನೇ ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು | ಆಮರಣಾಂತ ನೂರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ || 121

ಆದೂ ಸ್ವವರ್ಣಾಶ್ರಮೋಚಿತ | ಯಥೋಕ್ತಾನುಷ್ಠಾನ ಸಹಿತ |
ಅಗಿ ಹೋತ್ರಾದಿ ನಿತ್ಯ ವಿಹಿತ | ಚಿತ್ತವೂ ಅಕಲಂಕಿತವಾಗುವವರೆಗೆ || 122

ಇದೊಂದು ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯ ಮಾರ್ಗ | ಎರಡನೆಯದು ಸರ್ವಸಂಗ ಪರಿತ್ಯಾಗ |
ಇವುಗಳ ಆಕ್ರಮಿಸದೇ ಜ್ಞಾನಯೋಗ | ಕರ್ಮಭೋಗವೇ ಆಗುವದು ಕೇವಲ || 123

ಈ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿದ್ಯೆ ಈ ಉಪನಿಷದ ಏನಾದರೂ | ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡದಿದನು ಅಧಿಕಾರವಿದ |
ವೃತ್ತಿಯು ಅಭೇದವಾಗದೇ ಇದ್ದವರು | ಅವರಿಗೆ ಉಪನಿಷದ್ಬೋಧ ಶಾಬ್ದಿಕ ಮಾತ್ರ || 124

ಆದರೂ ಆಗಬೇಕು ಮೊದಲು ಅವನೂ | ಜಿಜ್ಞಾಸುವು ಮೊದಲು ಅದನೇ ಬೇಡುವನು |
ಅದಕಾಗಿಯೇ ಬಾಬಾ ತಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದರವನನು | ಕೆಲಸದಾಳು ಹೇಳುವಳೆಂದು || 125

ಬಾಬಾ ತಾವೇ ಈ ಬೋಧವಿತ್ತಿದ್ದಲ್ಲಿ | ಮುಂದಿನ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಲ್ಲಿ |
'ಎಕಮೇವಾದ್ವಿತೀಯ' ದ್ದಲ್ಲಿ | ತಿಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ಬಾಬಾರದು || 126

ನನ್ನ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾರು | ಆ ಕಾಕಾರ ಮನೆಯ ಆಳಾದರೂ |
ನಾನೇ ಎಂಬ ಗುರುತು ತೋರಿದರು | ಈಶಾವಾಸ್ಯವ ತಿಳಿಸಿದರು || 127

ಪರಮೇಶ್ವರಾನುಗ್ರಹವು ಲವಲೇಶ | ಆಚಾರ್ಯಾನುಗ್ರಹವು ವಿಶೇಷ |
ಇರದಿರಲು ಆತ್ಮಜ್ಞಾನದಿ ಪ್ರವೇಶ | ಸಿದ್ಧೋಪದೇಶವೇ ಅವಶ್ಯಕ || 128

ಆತ್ಮ ಪ್ರತಿಪಾದಕವಿರುವ ಶಾಸ್ತ್ರ | ಕೇಳಬೇಕು ಅವುಗಳನು ಮಾತ್ರ |
ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ವಸ್ತುವು ನಾನೇ ಸರ್ವತ್ರ | ನನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಅನ್ಯತ್ರ || 129

ಆತ್ಮ ತತ್ವದ ವಿಕಿರಣವಾಗಲು | ನಾನೇ ಆ ಆತ್ಮ ಬೇರಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲೂ |
ಈ ಅಬೇಧ ಸಂಧಾನವರಿಯಲು | ಆತ್ಮವೂ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗುವದವನಿಗೆ || 130

ಆತ್ಮ ನಿರೂಪಣೆ ನಡೆಯುತಿರಲು | ಹೀಗೆ ಆತ್ಮಾನುಸಂಧಾನವಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು |
ಆತ್ಮವನು ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹಿಡಿಯಲು | ಪರಮಾತ್ಮನೂ ದೊರಕುವನು ನಿಸ್ಸಂಶಯ || 131

ಮುಂದಿನಧ್ಯಾಯ ಕಥಾನುಸಂಧಾನ | ವಿನಾಯಕ ತಾಕೂರಾದಿಗಳ ಕಥಾ ಕಥನ |
ಶ್ರೋತೃಗಳು ಮಾಡಲು ಸಾದರ ಶ್ರವಣ | ಪರಮಾರ್ಥ ಪ್ರವಣರಾಗುವರು || 132

ಆ ಕಥೆಗಳೂ ಹೀಗೆಯೇ ಸವಿಯಾಗಿರುವದು | ಕೇಳಿ ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗಾನಂದವಾಗುವದು |
ಇಚ್ಛೆ ಮಹಾಪುರುಷ ದರ್ಶನದ್ದು | ಭಕ್ತೇಚ್ಛೆ ಪೂರೈಸುವದು || 133

ದಿನಮನೆಯು ಉದಯಿಸಲು | ಕಳೆಯುವದು ಕತ್ತಲು |
ಹಾಗೆ ಈ ಕಥಾ ಪಿಯೂಷ ಕುಡಿಯಲು | ಮಾಯೆ ದೂರಾಗುವದು || 134

ಅತರ್ಕ ಸಾಯಿಯ ಲೀಲೆ ಇರಲು | ಅದಕಾಗಿಯೇ ಕೇಳಬೇಕೇ ಕಥೆಗಳು |
ನನ್ನನ್ನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಾತ್ರವಿರಿಸಲು | ತಾವೇ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು || 135

ಭಕ್ತ ಹೇಮಾಡಪಂತ ವಿರಚಿತೆ | ಯಥಾಮತಿ ಲಲಿತಾನುವಾದಿತೆ |
ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥ ಸಚ್ಚರಿತೆ | ಈಶಾವಾಸ್ಯ ಭಾವಾರ್ಥ ಸಂಭೋದನಂ ನಾಮ

ವಿಂಶೋಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ||

|| ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ||

|| ಶುಭಂ ಭವತು ||